

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ УГОВОРА О УЗАЈАМНОЈ ПРАВНОЈ ПОМОЋИ У КРИВИЧНИМ СТВАРИМА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И УЈЕДИЊЕНИХ АРАПСКИХ ЕМИРАТА

Члан 1.

Потврђује се Уговор о узајамној правној помоћи у кривичним стварима између Републике Србије и Уједињених Арапских Емирата, потписан у Абу Дабију, 11. септембра 2022. године, у оригиналу на српском, арапском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Уговора у оригиналу на српском језику гласи:

УГОВОР
О
УЗАЈАМНОЈ ПРАВНОЈ ПОМОЋИ У КРИВИЧНИМ СТВАРИМА
ИЗМЕЂУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
УЈЕДИЊЕНИХ АРАПСКИХ ЕМИРАТА

Република Србија и Уједињени Арапски Емирати (у даљем тексту: „Стране”),

вођени пријатељским односима између две државе и сматрајући потребним да се омогуће најшире мере узајамне правне помоћи у кривичним стварима,

на основу важећих закона Страна,

сагласили су се о следећем:

Члан 1.

Подручје помоћи

1. Стране ће, у складу са одредбама овог уговора и одредбама њиховог националног законодавства, пружати једна другој најширу могућу помоћ у кривичним стварима.

2. У сврху овог уговора, кривичне ствари означавају истраге, кривична гоњења или поступке у вези са било којим кривичним делом које у време подношења молбенице за помоћ, спада у надлежност надлежних органа стране молиће.

3. Помоћ може бити пружена у вези са делима које се односе на таксе, пореске, царинске и девизне прекршаје или друга фискална кривична дела.

4. Помоћ обухвата:

- 1) уручивање или достављање докумената, позива и предмета;
- 2) проналажење и идентификовање лица и предмета;
- 3) извођење доказа, узимање исказа и испитивање лица;
- 4) привремену предају лица лишених слободе;
- 5) претрес, заплелу и одузимање;
- 6) увиђај;
- 7) давање информација, докумената, записника и доказног материјала и омогућавање да лица која се налазе у притвору, или друга лица, сведоче или помажу у кривичним истрагама, кривичном гоњењу, или судским поступцима у страни молиће;
- 8) праћење, сузбијање, заплелу, конфисковање и враћање прихода и/или инструмената криминала; и
- 9) било коју другу помоћ коју страна молиће сматра неопходном, у складу са одредбама овог уговора као и са законом замољене стране.

5. Овај уговор се примењује само на пружање узајамне помоћи између Страна. Одредбе овог уговора не утичу на права физичких лица да прибаве, прећуте или искључе било који доказ или да онемогуће извршење замолнице.

Члан 2.

Размена података

Стране могу да размењују обавештења о својим прописима који су на снази и судску праксу у њиховим земљама који се односе на примену овог уговора.

Члан 3.

Централни орган

1. Централни органи су:
 - 1) за Републику Србију - Министарство правде.
 - 2) за Уједињене Арапске Емирате - Министарство правде,
2. У случају да нека од Страна промени свој централни орган, она ће у писаној форми обавестити другу Страну о тој промени, дипломтском путем.

Члан 4.

Основи за одбијање помоћи

1. Замољена страна може да одбије пружање помоћ:
 - 1) уколико би извршење замолнице могло угрозити суверенитет, безбедност, јавни поредак или друге интересе од суштинског значаја замољене стране;
 - 2) ако се замолница односи на кривично дело које је предмет истраге или кривичног гоњења у замољеној страни;
 - 3) ако се замолница односи на лице које би, ако би се процесуирало у замољеној страни за кривично дело за које се тражи помоћ, имало право да буде ослобођено на основу двоструког криминалитета;
 - 4) уколико се кривично дело за које се помоћ тражи односи само на повреду војних дужности, а не представља и кривично дело по обичном кривичном закону;
 - 5) ако замолница није сачињена у складу са одредбама овог уговора;
 - 6) ако кривично дело наведено у замолници није кривично дело по закону замољене стране.
2. Пре одбијања помоћи на основу одредаба овог члана, централни орган замољене стране ће се консултовати са централним органом стране молиље како би размотрили да ли помоћ може да се пружи под условима које она сматра неопходним. Ако страна молиља прихвати помоћ под тим условима, она мора поштовати те услове.
3. Ако централни орган замољене стране одбије да пружи помоћ, он ће обавестити централни орган стране молиље о разлозима за одбијање.

Члан 5.

Форма и садржај замолница

1. Замолнице за правну помоћ ће бити сачињене у писаној форми. У хитним околностима, централни орган замољене стране може да прихвати замолницу достављену путем факса или мејла, у ком случају ће иста бити потврђена у року од 20 (двадесет) дана формалном замолницом, дипломатским путем.

2. Замолнице за правну помоћ треба да садрже:

- 1) назив надлежног органа који је сачинио замолницу;
- 2) сврху замолнице и врсту тражене помоћи;
- 3) кратак чињенични опис кривичног дела, његов законски назив, укључујући максималну казну за кривично дело на које се замолница односи и тренутни статус тог предмета;
- 4) опис доказа, информација или друге тражене помоћи;
- 5) разлоге и детаље било које појединачне процедуре или захтева које страна молиља тражи да буду примењени, уколико то није у супротности са националним законом замољене стране;
- 6) навођење временског рока у оквиру кога се тражи удовољење замолници;
- 7) посебне захтеве за поверљивост и разлоге за то; и
- 8) друге информације или обавезе које могу бити потребне по националном закону замољене стране, или које су иначе неопходне за правилно извршење замолнице.

3. Замолнице за правну помоћ могу такође, у неопходном обиму, да садрже и следеће информације:

- 1) идентитет, држављанство и локацију лица које је/су предмет истраге или кривичног поступка;
- 2) идентитет и локацију лица од кога се тражи сведочење;
- 3) идентитет и локацију лица коме се врши достављање, однос тог лица са кривичним поступком, и начин на који треба да се изврши достављање;
- 4) информације о идентитету лица које треба да се лоцира;
- 5) информације о идентитету и опис локације лица које треба претрести и предмета које треба запленити;
- 6) опис начина на који треба извести сведочење или узети исказ и забележити га;
- 7) списак питања која треба поставити сведоку или особи чије испитивање је затражено;
- 8) опис докумената, записника или доказног материјала које треба поднети, као и положај и статус лица од кога ће се тражити да их поднесе и, у мери у којој није другачије предвиђено, форму у којој треба да буду поднети и оверени;
- 9) изјаву о томе да ли су потребни сведочење или изјаве дате под заклетвом или са потврдом;

- 10) опис имовине и свих других материјалних и нематеријалних, покретних или непокретних, прихода или предмета на које се замолница односи, укључујући њихову локацију; и
- 11) сваки судски налог који се односи на тражену помоћ и изјаву која се односи на правоснажност тог налога.

4. Све замолнице и пропратни документи морају бити званично потписани и печатирани од стране надлежног органа.

Члан 6.

Језик

Све замолнице и пропратна документа које Стране сачине на основу овог уговора ће бити достављени са преводом на званични језик замољене стране, или на енглески језик.

Члан 7.

Извршење замолница

1. Замолнице за правну помоћ ће бити извршене брзо и на начин затражен од стране молиље, осим уколико је то у супротности са законом замољене стране.

2. Замољена страна ће обавестити страну молиљу о околностима које могу довести до значајнијег кашњења у извршењу замолнице, одмах након што оне постану познате замољеној страни.

3. Замољена страна може да одложи извршење замолнице ако би њено тренутно извршење могло имало утицај на кривичне ствари које су у току у замољеној страни.

4. Замољена страна, такође, може да одложи достављање докумената која се односе на кривичне ствари, ако су ти документи потребна за парнични поступак у тој Страни, у ком случају ће замољена страна, на захтев, дати оверене копије тих докумената.

5. Пре одлагања извршења замолнице, замољена страна ће размотрити да ли правна помоћ може да се пружи под одређеним условима.

6. Ако замољена страна одложи пружање помоћи, она ће одмах обавестити страну молиљу о разлозима за одлагање.

Члан 8.

Поверљивост, заштита података и ограничење коришћења

1. Страна молиља ће заштитити и неће, без претходне сагласности централног органа замољене стране, користити или откривати било које информације, личне податке или доказе прибављене по овом уговору у било којој другој истрази, кривичном гоњењу, или кривичном поступку, осим оних наведених у замолници.

2. Замољена страна ће, на захтев, држати поверљивом сваку информацију која може да укаже на то да је замолница упућена, или да је на њу одговорено. Ако замолница не може бити извршена без повреде поверљивости, замољена страна ће о томе обавестити страну молиљу, која ће у том случају одредити обим у коме жели да замолница буде извршена.

3. Информација или доказ, који су постали јавни у страни молиљи, на начин који је у складу са ст. 1. или 2. овог члана, могу након тога да буду употребљени у било коју сврху.

Члан 9.

Сведочење и извођење доказа на територији замољене стране

1. Лице на територији замољене стране од кога се тражи да сведочи по одредбама овог уговора, појавиће се ради сведочења или давања докумената или другог доказног материјала, у складу са домаћим прописима замољене стране.

2. Ако се лице на кога се односи став 1. овог члана позове на имунитет или неспособност по праву стране молиље, замољена страна ће обавестити страну молиљу о том позивању, како би о томе донела одлуку пре сведочења или извођења доказа. Централни орган стране молиље ће, на захтев, централном органу замољене стране дати потврду о постојању тог права.

3. Када није у супротности са њеним домаћим законом и, када је то применљиво, према процени надлежног судског органа, замољена страна може:

- 1) да дозволи присуство лица наведених у замолници током њеног извршења; и
- 2) да дозволи тим лицима да постављају питања сведоку који даје исказ или даје доказе.

4. Докази који су по захтеву стране молиље изведени у замољеној страни, или су били предмет сведочења обављеног на основу одредаба овог члана, биће оверени у складу са прописима замољене стране.

Члан 10.

Сведочење у држави молиљи

1. Замолницом по овом уговору може да се тражи помоћ која се састоји у олакшавању појављивања неког лица на територији стране молиље ради сведочења пред судом, или идентификације или друге помоћи којом његово присуство помаже у поступку.

2. Централни орган замољене стране ће:

- 1) питати лице, чије добровољно појављивање на територији стране молиље је пожељно, да ли је оно сагласно са појављивањем; и
- 2) брзо обавестити централни орган стране молиље о његовом одговору.

3. Страна молиља ће сносити накнаде и трошкове који се односе на помоћ пружену на основу одредаба овог члана.

4. Страна молиља лицу које се појављује на њеној територији на основу одредаба овог члана, неће уручивати судске позиве, нити га подвргавати кривичном гоњењу, притвору или ограничењу личне слободе због било којих дела или пресуда који су претходили његовом одласку из замољене стране, и то лице неће бити кривично гоњено, притворено или кажњено због свог сведочења, осим за давање лажног исказа пред судом.

5. Имуитет који је предвиђен овим чланом престаје да важи 15 (петнаест) дана након што је лице које је позвано да сведочи од стране надлежног органа званично обавештено да његово присуство више није потребно, или ако је то лице напустило територију стране молиље и онда се добровољно вратило на исту. Период имунитета може да буде продужен због

околности изван контроле лица које се одазвало позиву да сведочи, што не обухвата извршење неког кривичног дела.

Члан 11.

Давање докумената и доказа

1. Замољена страна ће дати копије докумената и доказа у мери у којој су они отворени за приступ јавности.

2. Замољена страна може дати страни молиљи копије било ког другог документа или доказа који нису поверљиви, а који нису наведени у ставу 1. овог члана.

Члан 12.

Привремена предаја лица лишеног слободе

1. Лице које је лишено слободе у замољеној страни може привремено да се преда страни молиљи ради сведочења по одредбама овог уговора, уколико се тражено лице сагласи са тим и ако се централни органи Страна договоре.

2. Привремена предаја може да се одбије када је присуство лица лишеног слободе неопходно у кривичном поступку који је у току на територији замољене стране, када предаја може да утиче на продужење лишавања слободе тог лица, или када, због било ког другог разлога, централни орган замољене стране сматра да је привремена предаја неприхватљива.

3. Надлежни органи стране молиље ће предато лице држати у притвору током целог боравка тог лица на њиховој територији. Време проведено у притвору у страни молиљи ће се урачунати у притвор или казну коју издржава у замољеној страни. Ако надлежни органи замољене стране обавесте страну молиљу да више није потребно да то лице буде у притвору, оно ће одмах бити ослобођено и примењиваће се опште правило наведено у члану 10. ст. 4. и 5. овог уговора.

4. Органи стране молиље ће вратити предато лице у року који је одредила замољена страна, и у сваком случају, када присуство тог лица на територији стране молиље више није потребно.

Члан 13.

Транзит лица у притвору

1. Страна уговорница може, у складу са одредбама овог уговора, да одобри транзит преко своје територије лица које нека трећа држава треба да преда другој Страни, под условом да то лице није држављанин Стране од које се тражи транзит.

2. Замољена страна ће, у складу са својим националним прописима, имати овлашћење и обавезу да то лице држи у притвору током транзита.

Члан 14.

Проналажење или идентификовање лица или предмета

Ако страна молиља тражи локацију или идентитет лица, или предмета, на територији замољене стране, замољена страна ће уложити све напоре да утврди тражену локацију или идентитет у складу са њеним националним законима.

Члан 15.

Уручење докумената

1. Замољена страна ће уложити све напоре да изврши уручење било ког документа који се односи на, или чини део, било које замолнице коју је прописно сачинила страна молиља у складу са одредбама овог уговора, укључујући позиве или друга обавештења којима се тражи појављивање неког лица пред судом или другим надлежним органом на територији стране молиље. У складу са чланом 6. овог уговора уз те документе се доставља превод на језик замољене стране, или на енглески језик.

2. Замолницу за уручење докумената којима се тражи појављивање неког лица пред судом, или другим надлежним органом стране молиље, централни орган стране молиље ће доставити замољеној страни 90 дана пре предвиђеног појављивања.

3. Замољена страна ће:

- 1) вратити доказ о уручењу на начин наведен у замолници; или
- 2) обавестити страну молиљу ако уручење не може да се изврши на начин наведен у замолници, и у том случају доставља информацију или доказ, било о личном достављању или неуспелом достављању.

4. Стране могу својим држављанима да достављају позиве и документа и узимају исказе од њих преко својих дипломатских или конзуларних представништава.

Члан 16.

Претрес и заплена

1. Замољена страна ће, у мери у којој то дозвољава њено законодавство, извршавати замолнице за претрес и заплenu које су сачињене у вези са кривичном ствари у страни молиљи.

2. Надлежни орган замољене стране који је извршио замолницу за претрес и заплenu ће дати информације у форми коју може да тражи страна молиља.

3. Страна молиља ће поштовати све услове које је тражила замољена страна у односу на заплењени материјал који је предат страни молиљи.

4. Страна молиља ће обезбедиће да уз замолницу буде приложена оверена копија одлуке која је основ за претрес лица или просторија, или за трајно или привремено одузимање предмета.

Члан 17.

Враћање предмета

Страна молиља ће вратити сваки предмет, укључујући документе и доказе, који су јој достављени при извршењу замолнице по одредбама овог уговора, ако замољена страна тако тражи.

Члан 18.

Помоћ у поступцима одузимања

1. Ако једна Страна дође до сазнања да су приходи или средства проистекли из кривичних дела лоцирани на територији друге Стране и да они могу бити одузети или заплењени по законодавству те Стране, она може да обавести другу Страну о томе. Ако та друга Страна има надлежност по том

питању, она може да презентује ту информацију својим надлежним органима, који ће донети одлуку у складу са њиховим националним законодавством и обавестиће другу Страну о предузетој радњи.

2. Свака Страна ће помагати другој, у мери у којој то дозвољава њено законодавство, у поступцима који се односе на одузимање прихода и друге имовине простекле из кривичног дела, реституцију и компензацију жртвама.

3. Страна у чијем су поседу приходи или средства проистекли из кривичних дела, располагаће са њима у складу са својим законодавством. Свака Страна може да изврши трансфер тих средстава, у целости или делимично, или приходе стечене од њихове продаје, другој Страни у обиму који дозвољава законодавство Стране која врши трансфер, и под условима које она сматра одговарајућим.

Члан 19.

Подела одузете имовине или њене противвредности

1. У сваком случају у коме једна од Страна дође у посед одузете имовине, и ако замољена страна сматра да је страна молиља допринела томе, замољена страна може, уколико сматра за сходно и у складу са домаћим прописима, да подели ту имовину или њену противвредност са страном молиљом.

2. Замољница за поделу имовине ће бити достављена у року од годину дана од датума правноснажности налога за одузимање, осим ако се Стране другачије договоре у изузетним случајевима.

Члан 20.

Видео-конференција

У сврху овог уговора, Стране могу да се договоре о употреби видео или телевизијских веза или других одговарајућих средстава комуникације у складу са законима и процедурама обеју Страна, ако је то ефикасно и у интересу правде.

Члан 21.

Трошкови

1. Замољена страна сноси трошкове удовољавања замољници, изузев што страна молиља сноси:

- 1) трошкове путовања и смештаја и других надокнада лицу које пружа помоћ по одредбама чл. 10. или 12. овог уговора;
- 2) трошкове и хонораре вештака и превођења докумената.

2. Ако постане очигледно да извршење замољнице захтева ванредне трошкове, Стране ће се консултовати да би одредиле услове под којима помоћ може бити пружена.

Члан 22.

Решавање спорова

Сваки спор који проистекне из тумачења, примене или имплементације овог уговора биће решаван дипломатским путем, ако се централни органи о томе не договоре.

Члан 23.**Однос са другим уговорима**

Помоћ и процедуре предвиђене овим уговором неће ослободити ниједну Страну од њених обавеза које проистичу из других међународних уговора, или њених националних закона.

Члан 24.**Потврђивање, ступање на снагу, измене и раскид**

1. Овај уговор подлеже потврђивању.
2. Овај уговор ће ступити на снагу тридесет (30) дана након пријема последње ноте којима се уговорне стране, дипломатским путем, узајамно обавештавају о завршеном поступку потврђивања у складу са њиховим законодавством.
3. Овај уговор може бити измењен уз обострану писану сагласност Страна. Измене ступају на снагу на исти начин предвиђен за ступање на снагу овог уговора.
4. Овај уговор је закључен на неодређено време. Свака Страна може да раскине овај уговор достављањем обавештења у писаној форми. Уговор ће престати да важи по истеку шест (6) месеци од дана пријема обавештења о раскиду. Међутим, свака замолница која је примљена пре датума пријема обавештења о раскиду, наставиће да буде решавана по овом уговору до њеног извршења.

У потврду наведеног, доле потписани, са пуним овлашћењем својих Влада, су потписали овај уговор.

Овај уговор је сачињен у Абу Дабију дана 11. септембра 2022. године, у два оригинална примерка, сваки од њих на српском, арапском и енглеском језику, с тим да су сви текстови подједнако веродостојни. У случају неслагања у тумачењу овог уговора, меродаван је текст на енглеском језику.

ЗА**РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ****ЗА****УЈЕДИЊЕНЕ АРАПСКЕ ЕМИРАТЕ**

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Уговора о узајамној правној помоћи у кривичним стварима између Републике Србије и Уједињених Арапских Емирата садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, према коме је у надлежности Народне скупштине да потврђује међународне уговоре, када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ УГОВОРА

Између Републике Србије и Уједињених Арапских Емирата не постоји билатерални уговор којим би било регулисано питање правне сарадње између две државе у кривичним стварима.

Наведена сарадња између две државе је све чешћа посебно имајући у виду да криминал као друштвена појава не познаје државне границе, што захтева ефикасну правну сарадњу између надлежних органа двеју држава. Потврђивањем закљученог билатералног уговора којим се уређује узајамна правна помоћ између две државе у кривичним стварима и поступање по замолницама за правну помоћ и његовим ступањем на снагу створиће се услови за бољу правну сарадњу две државе и допринеће већој правној сигурности физичких и правних лица. Уговором су предвиђени разноврсни облици сарадње у кривичним стварима, те ће његова примена допринети ефикаснијој борби против свих видова криминала и омогућити ефикасније процесуирање учинилаца кривичних дела.

Ефикасно пружање правне помоћи доприноси и остваривању неких од основних људских права те ће у том смислу, закључивање овог уговора, допринети ефикаснијем остваривању и заштити људских права.

III. ОЦЕНА ПОТРЕБЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона неће бити потребна финансијска средства у буџету у 2022. години.

У наредним годинама средства за евентуалне трошкове везане за реализацију активности из Закона о потврђивању Уговора о узајамној правној помоћи у кривичним стварима између Републике Србије и Уједињених Арапских Емирата биће планирана у оквиру лимита који Министарство финансија утврђује за Министарство правде у поступку припреме и доношења Закона о буџету Републике Србије за раздео Министарства правде.